

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13—74

Nr. 7535/1925 Pres.

NICOLAE

DIN MILA LUI DUMNEZEU DREPTCREDINCIOSUL EPISCOP ROMÂN AL
EPARHIEI VADULUI, FELEACULUI ȘI CLUJULUI.

Preacucernicilor Protopopi, Cucernicilor Preoți și tuturor dreptcredincioșilor creștini din reînviata Episcopie a Vadului, Feleacului și Clujului, har și pace dela Dumnezeu, Părintele ceresc, iar dela Noi salutare și binecuvântarea Noastră arhipăstorească.

„Răsărit-a lumii lumina cunoștinței”.
(*Catavasiile Nașterii*).

IUBIȚI FII SUFLETEȘTI!

În toate țările din lume creștinii cei adevărați pun la o parte toată grija cea lumească, la zile mari, se apropie de Dumnezeu ziditorul lor, și se reculege, trăind clipe de înălțare și întremare sufletească.

La ziua nașterii Mântuitorului nostru Isus Hristos, stăruința aceasta se manifestă și mai puternic. Sufletul creștinului se îndreaptă spre Steaua, care a condus pe filosofi la locașul modestiei și al umilinței, la locașul de unde a *răsărit lumea, lumina cunoștinței*.

Puțini credincioși vor mai fi, cari să nu știe ori dela părinții lor, ori dela școală, ori dela biserică, — că de odată cu nașterea Mântuitorului, lumea veche cu toate deprinderile ei a apus, a dispărut și o lume nouă, o lume de mântuire și premenire a sufletelor, lumea nouă a dragostei creștinești — și-a deschis brațele, să cuprindă pe toți ceice s'au botezat întru Christos și se numesc creștini. Și lumea aceasta nouă — este împărăția lui

Dumnezeu, împărăția binelui, împărăția păcii, împărăția faptelor milei celei trupești și sufletești, pe care suntem datori să o îmbrățișăm cu toată căldura, cu toată ființa noastră — lucrând fiecare după puterile cu care ne-a înzestrat Dumnezeu, — ca această lume să fie un raiu pământesc, un izvor de binefacere, un razim în clipe de durere și un soare luminătoriu în calea vieții noastre pământești.

Doar însuși glasul bisericii ne spune azi „Christos se naște — măriți-l, Christos din ceriuri întimpinăți-l, cântați Domnului tot pământul”.

Să leșim și noi iubiți fii sufletești întru întimpinarea Domnului cu cântări de slavă, și de preamărire — să-i aducem și noi daruri de mare preț — urmând întocmai ca magii, cari au venit din depărtări mari să-i se închine.

Și cari ar putea fi *darurile* cu cari trebuie să întimpinăm noi azi pe Christos? După pu-

tință îi vom aduce și aur, smirnă și tămâie, dar mai presus de toate îl vom întâmpina și cu alte *daruri*:

Sufletele noastre curățite prin pocăință de păcatul lăcomiei, de păcatul urei, de păcatul îngâmfării și al sumeției, cari înjosesc pe om.

Inimă înfrântă și smerită după cuvântul psalmistului — și duh drept, să ajutăm pe deaproapele, să cercetăm pe bolnavi în spitale, pe orbi în institutele lor, pe surdo-muți în necazul lor, pe văduve și pe orfani în lipsurile lor.

Cărți de școală, biblioteci populare, case culturale pentru popor și tinerime, ca să o mântuim din ghiarale pierzării morale și materiale, să o ferim de cercetarea birturilor, de cheltueli nebunești pentru îmbrăcăminte de lux, de mâncări grase și beuturi grele, cari lenevesc trupul și omoară sufletul; pacea, bunăînțelegere și frățietatea între noi — ca să putem vedea primejdia ce ne paște la hotare, să vedem dușmanii din lăuntru, cari ne pândesc și se folosesc de toate slăbiciunile noastre, ca să dea năvală din nou asupra țării noastre, asupra pământului udât cu sânge și sudori, și să ne facă iar iobagi — să ne pună iar în obedă și în fiere, și să ne omoară și trupul și sufletul.

Școli la sate, școli multe și bune, dascăli înțelegători, preoți cu duh de apostoli, cari din straja dimineții până în noapte să veghizeze la fericirea poporului, la înălțarea lui, la bună starea lui economică și morală, ca să iese din colibi, mărturiile iobagiei și asuprirei, și să intre în case luminoase cu aier mult, căci numai aerul și lumina dau sănătate și putere și nuucid odraslele neamului încă din leagăn.

Creștini buni, muncitori și cruțători, cari să se lege cu cuvânt de onoare, că vor cerceta biserica, în toate Duminecile și sărbătorile, se vor mărturisi și împărtăși cu trupul și scump sângele Mântuitorului, și nu se vor lăsa negrijiți, până în ceasul din urmă, când de regulă îi află preotul în agonie, corpul de jumătate rece, — fără să le mai poată da mângăcarea cea din urmă.

Soldați credincioși Tronului și Regelui, iubitori de Tară și de Neam, ca în orice mo-

ment să fie gata a opri cu pieptul lor pe dușmanul, care ar îndrăzni să încerce a trece pe pământul sfânt al țării noastre.

Diregători drepti, hărnicii, cinstiți, cari nu iau mită, nu părătesc, nu asupresc, nu umblă să adune bunuri pe nemuncite, ci ridică prin purtarea și cinstea lor vaza Statului și a Țării.

Și acum iubiților mei fii sufletești, ce credeți, câți din credincioșii noștri, fără deosebire de vârstă, aduc Mântuitorului aceste daruri de bună mireasmă duhovnicească, la ziua Nașterii Sale?

Câți sunt cari trag învățăminte din locașul modestiei dela Vifleem, din locașul umilinței al smereniei și al curățeniei?

Câți sunt cari se gândesc la biserica din satul lor — de unde au dus dușmanul clopotele, au necinstit altarele, au ars cărțile, și odăjdiiile?

Câți sunt, cari să se fi gândit în seara de Crăciun la împărțirea darurilor în familie, — la orfani, la bolnavii din spitale, la neputincioșii din azile, la văduve, ori la lipsurile cele multe ale bisericei, căci oricare din aceste ar fi avut parte de sprijin — a mântuit un om și i-a dat ușurare și mulțumire sufletească.

Am cunoscut un boier mare cămătar, care, de câte ori trecea episcopul, cu discul pe lângă el, își căuta câte ceva de lucru, și se uita în altă parte. Făcut băgător de seamă de către un creștin bun, că dă altora pildă rea, a spus „*Sfinții din biserică n'au lipsă de bani*“. Ca un eretic — a furisit de Dumnezeu și de oameni — acest boier cu inima împietrită în avariție, a chinuit cumplit la sfârșitul zilelor sale și după ce glia i-a astupat mormântul, nimenea nu l'a mai socotit vrednic să-i zică un „Dumnezeu să-l erte!“ Feriți-vă oameni buni cu toții din calea unui astfel de rătăcit.

Adevăr este, că sfinții n'au lipsă de bani, dar biserica are lipsă de cărți, de odăjdii, de strane, de icoane, de lumini, de unt de lemn, de încălzit pe timpul iernii, de închis cimiteriul ca să nu umble peste morminți viatele și să le necinstească și toate aceste se pot face numai din darurile credincioșilor,

din prisosința bogatului și din obolul săracului fără să simtă.

Alte biserici au capitaluri mari, hârtii de valoare, case de închiriat, moșii cari le aduc sute de mii de lei venit, de unde plătesc preoți, diaconi, predicatorii, paraclisierii, împodobesc bisericile și ajută pe săraci, pe studenți, cu haine, și pe bătrânii neputincioși în azile cu hrană și cu îmbrăcăminte și căldură. Preoții și slujitorii acestor biserici sunt domni — și nu sunt avizați la banul de milă al țaranului nici la ziua de clacă, nici la măsura de grăunte. Ei primesc în bani grei — plata lor și își întocmesc viața după bunul lor plac.

Nizuița bisericeii noastre pretutindeni trebuie să se desvoalte și în direcțiunea aceasta.

Avem și noi puțini boieri de ai noștri, dar până își vor deschide ei inima și punga, să vedem de cei mulți și buni — și pe aceștia să-i chemăm în ajutor și la viață creștinească.

Nu înțelegem pe fruntașii noștri dela sate, cari întru sudoarea feții și cu multă cruțare și-au putut agonisi ceva mai mult decât ceilalți din bunurile pământesti dar înțelegem pe milionari, pe îmbogățiți din războiu, pe ceice ridică dela bănci pe nemuncite sute de mii la an.

Aceștia ar trebui să-și aducă mai adeseori aminte, că mai este și o altă lume — și vor fi judecați odată după faptele lor.

Fără avere biserică nu poate împlini chemarea ei civilizatorică moralizatoare și umanitară.

De aceea chivernisirea bună și cinstită a averilor bisericești este una din datoriile cele mai de căpetenie ale epitropiilor și comitetelor parohiale.

Un gospodar bun la sate se cunoaște de pe casa lui, de pe hambarele lui, de pe grădinele și holdele lui.

Un sat se cunoaște după biserică lui, după școala lui, după fondurile de binefaceri, după înzestrarea bisericeii cu cele de lipsă, și după rânduiiala cea bună. Le repet acestea, pentru că văd, că suntem târzii la judecată și nu grăbim a ținea seamă de ceea ce vedem că fac alții în jurul nostru. Doresc că aceste cuvinte să nu sune în pustiu, ci să pătrundă cât de adânc în inimile bunilor noștri creștini și credincioși, pe cari îi invit și din prilejul acesta să țină cu sfințenie la

Legea noastră strămoșească, la biserică părinților, la obiceiurile bune din bătrâni, la limbă, și la port cari sunt tot atâtea comori neprețuite ale poporului nostru.

Incunjuțați popoarelor Sionul și dați mărire lui Dumnezeu, ne spune glasul bisericeii.

Feriți-Vă de gâlceavă, de certuri, de bir-turi, de beții, de furt și de orice fapte, cari degradează pe om și îl duc în beciurile temniței îi pun toiagul pribegiei în mână, și îl fac de râsul și ocară lumii

Imbrățișați meseriile și negoțul, ca să ieșim de sub robia străinilor dușmani. Palatele din orașe nu le au zidit domni străini, le-am zidit noi, cu banul nostru, cu munca noastră, cu sudoarea noastră. Noi am dus agoniscalea noastră la orașe, și o am dat pantofarului, pălărierului, rotariului, fierărie-lui, negustorului, cari au fost până ieri toți străini și s'au îmbogățit prin neștiința și nepriceperea noastră. Și astăzi după 7 ani de stăpânire românească, practica acesta a risipei de avuție națională nu încetează. Am rămas tot tributari străinului.

Mergeți oameni buni pentru numele lui Dumnezeu pe calea binelui, pe calea îndreptării, pe calea cinstei, căci numai așa darul Domnului nostru Isus Chrisos se va coborî spre casele și satele noastre și aceste numai așa vor înflori spre cinstea noastră a tuturor.

Nu provocați iubiților mânia lui Dumnezeu prin fapte urite și desonorante, nu vă însoțiți cu oamenii cei fără de lege, puneți ușă de îngădire în jurul buzelor voastre, ca să nu mai iese din gura voastră cuvinte de ocară și de hulă — sudalme, cari vă înjosesc și desbracă de caracterul ființelor — făcute după chipul și asemănarea lui Dumnezeu.

Bătrâni cu pletele albe, dați pilde tineretului, ca Nașterea Domnului să ne fie de folos, ca să fiți după sărbători toți mai curați, mai luminați, mai așezați, mai cumpătați, căci numai din seninele aceste vă veți cunoaște, că sunteți fiii lui Dumnezeu. Să ridicăm ochii spre cer și să ne rugăm ca să trimită Dumnezeu lumina cunoștinței, care a răsărit azi — și cu toții să ne închinăm Soarelui Dreptății, care este Domnul și Mântuitorul nostru Isus Chrisos, a cărui naștere o prăznuim.

Toți cari ați fost în războiu și ați văzut

moartea de atâtea ori aduceți-vă aminte de clipele cele grele, — de boalele și suferințele prin cari ați trecut — se mulțumiți lui Dumnezeu, că v'ați întors teaferi la vatra părinților, face-ți-vă mai creștini, nu uitați nici odată, că din mila lui Dumnezeu ați rămas cu viața, dați laudă și mărire lui Dumnezeu prin fapte bune creștinești, prăznuiți praznicul lăpădându-vă de deprinderile rele și apropiindu-vă de Dumnezeu cel prea înțelept și prea bun, care a trimis pe pământ pe fiul său, ca să ne scoată din robia întinericului și din robia păcatului.

Dat în Cluj, reședința noastră Episcopescă, la sărbătoarea Nașterii Domnului, anul 1925, de tot binele voitor:

NICOLAE

Episcopul Vadului, Feleacului și al Clujului.

IUBIREA DEAPROAPELUI

Când ești sărac, zici: Doamne, ajută-mă te rog
Să scap de sărăcie, că prea sunt un milog.
Și-atunci, când sărăcia se duce și te lasă,
De ce te 'nubi tu singur și de milogi nu-ți pa-
Isă?

Când ești la o nevoe și-ți trebuie vre-o sută,
Așa-i că ți pare bine când altul te 'mprumută?
De ce lași dar vecinul să-ți dea o zi târcol,
Când vine și te roagă să-i împrumuți un pol?

Când ești trudit de cale așa-i că-ți pare bine
Când unul cu căruța, îți zice: sui creștine?
Atuncea dar, de ce treci cu caii nechezând
Și nu urci pe drumetul ce merge schiopătând?

Când calea este lungă și noaptea te sosește,
Așa e că te bucuri de cel ce te primește?
De ce dar, tu, atuncea, când vine călătorul
Si-ți cere găzduire, tragi supărat zavorul?

Ierom. DAMIAN STANOIU

La Crăciun

„Magii daruri aduc Sfântului“

Sunt 1925 ani, de când pe cerul înstelat răsună, ca o blândă solie a păcii creștine, cântarea îngerească „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace și între oameni

bunăvoire“. Multe sute de îngeri s'au arătat deodată pe cer și au cântat frumos și dulce, nou născutului Impărat. Lumina cerească păli, cântecul se auzi apoi din ce mai slab, îngerii dispărură în văzduh și o stea nouă, luminoasă ca un bulgăr de argint, începu să strălucească pe cerul albastru al Vifilemului.

Era steaua vestirii nașterii Mântuitorului și „ceice slușiau stelelor dela stea s'au învățat să se închine“ la ieslea Mântuitorului, aducându-i daruri, aur, smirnă și tămâie.

Mănați de dorul ferbinte și dragostea arzătoare ca să-te cunoască pe tine răsăritul cel de sus“, întâleptii din țări îndepărtate, magii dela răsărit, se apropie de micul Isus, la a cărui naștere nu s'a găsit loc în casă omenească.

Când Stăpânul lumii a venit la noi în trup, a primit drept adăpost o peșteră, unde se adăposteau vitele. Ce minunat semn profetic pentru viitorul evangheliei Aceluia, la a cărui naștere nu s'a găsit „loc în casă“. Te isbește în toată ființa ta creștinească, întâlesul adânc ce se evidențiază din primirea de care s'a bucurat Mântuitorul la nașterea sa.

Născut în ieslea vitelor prigonit încă din fragedai copilărie până la sfârșit, învățătura Lui a avut aceeași soartă și în timpurile următoare. Primit la început numai de câțiva simpli pescari ai lacului Genizaret, ea se lăți repede, în chip minunat, tuturor neamurilor, ce zăceau în umbră și în întunerecul morții aducând cu sine balsamul vindecător al patimilor omenești, turnându-l cu deplin succes în toate ramurile vieții noastre. La îndemnul evangheliei Celui născut în de chip atât simplu, preoți și călugări misionari, prin viața lor evlavioasă, au reușit să înblânzească pe barbari, să elibereze pe sclavi și să înfrățească popoarele, unindu-le pe toate în legătura sfântă a credinții și culturii creștine.

Dar pe lângă toate binefacerile aduse — pe cari, cu multă dreptate se poate spune, că lumea niciodată nu le-a apreciat cu atâta dreptate ca acum — totuși ea pare a fi scoasă și în lăturată din viața oamenilor.

Î-se recunosc toate meritele, dar temeiul ei adevărat Dumnezeesc, nu începe în lumea modernă.

„Când Cristos se apropie cu adevărul divin de mintea oamenilor, ce i-se răspunde? „Complect“. De sus până jos totul e ocupat. Știința, morala, tehnica, politica, istoria, arta, — iată

oaspeții noștri favoriți, cari trebuie găzduiți princiar. Pentru tine, pribeag smerit și fără străluciri externe, nu mai este „loc în casă“.

Cristos face apel pentru lucrul său la **voința** oamenilor, se apropie cu aceeași iubire de casa prietenioasă și bucurioasă de oaspeți a **inimii** omenești. Dar, vai — și iaici totul e ocupat.

Venit-a Stăpânul la lăcașul său și ai Lui nu L-au primit pe El. „Cunoscut-au boul pe Stăpânul, asinul ieslea Domnului său; iar Israil nu m'au cunoscut pe mine și poporul meu nu m'au înțeles“ zice prorocul (Isaia 1, 3).

Precum odinioară cei mânati de dorul de câștig, nu aveau pentru ei nici un interes să se apropie de micul Isus, numai ceice purtau în inimă adevărul etern, așa și acum lumea de azi stăpânită de dorul câștigului e arhiplină, ea nu mai are loc pentru Cristos.

Și atunci ne întrebăm totuși ceice purtăm în locul de frunte al inimii noastre pe nou născutul Impărat, ce vom face ca să gătim căile Domnului și drepte să facem cărările Lui în lumea aceasta care crede, că pentru El nu mai este loc?

Pildă măreață avem Magii dela răsărit, cari stăpâniți de porunca mare a iubirii și cunoașterii adevărului divin, au venit din depărtare mare la Vifleem să se închine lui Mesia ce aducea „pe pământ pace și între oameni bunăvoide.“ In călătoria lor lungă și grea, o mulțime de primejdii căutau să-i abată din drumul lor. Dar ei au ajuns, fiindcă s'au ținut de steaua Mântuitorului.

Noi încă trebuie să avem o țintă, un ideal. Să năzuim prin cuvintele și faptele noastre a dovedi tuturor puterea mântuitoare a dzeirii lui Isus Cristos, pe care primindu-o toți în sufletul lor le-ar nobilita ființa cu un duh nou de viață.

Suntem în preajma Nașterii Domnului. Să-ne deschidem larg porțile inimii, rugând pe Domnul să trimită din belșug harul său binefăcător peste noi, pentru a putea ajunge la ținta dorită. Și astfel: Nașterea lui Cristos — să ne fie de folos.

T. Ciuruș
catehet.

In fața legii celei noi

In teamna aceasta s'a făcut și în vechiul regat, începutul pentru ca să ia ființă organizarea bisericii noastre pe baza legii celei noi. S'au

făcut alegerile parohiale și eparhiale, în cele mai multe eparhii s'au ținut sinoadele și s'au ales delegații la congresul care va avea cădere ca să reglementeze și să pună în lucrare noua lege și statutul ei.

Lumea ortodoxă poate înregistra cu deosebită bucurie că acest mare eveniment a intrat în conștiința publică din vechiul regat, fără nici o perturbare. Câteva momente neînsemnate, ivite sporadic în două—trei locuri, cu iritații nervoase și manifestații individuale de nemulțumiri, sunt disparente în ansamblul general, în care credința bisericii noastre s'au știut feri de fluctuațiile frământărilor politice. Deși totuși s'au ivit câteva nemulțumiri aceasta denotă că nu toată lumea și-a dat silința să înțeleagă spiritul legii celei noi.

Și aceasta e cu atât mai regretabil cu cât neînțelegerea aceasta s'a ivit tocmai la unii dintre fruntasii politici, cari robiți de mentalitatea politicianismului au crezut că pot deplasa și chestiunea organizării bisericii pe acești povârnis. Astfel s'a întâmplat că d. Ion Mihalache, seful partidului țărănesc, nemulțumit cu alegerile dintr'un anumit cerc electoral, a venit cu o interpelare directă în parlament. Interpelarea n'avea nici un rost în acel loc, câtă vreme în chestiunea electorală bisericească parlamentul nu poate avea nici un cuvânt, ci singur congresul național bisericesc.

D. ministru Lapedatu a și dat un răspuns categoric interpelării într'o cuvântare frumoasă din sedința de Joi, 10 Dec., dând clarificări precise și depline celor nedumeriți. A pus la punct și obiecțiunile ce s'au făcut despre unele pretinse agitații politice, cari ar fi cerșat să se creștească în biserică. Domnul ministru și-a încheiat cuvântarea cu următoarele:

„Domnilor deputați, alegerile s'au făcut. Noule corporații bisericești s'au constituit mai prebitindeni. În câteva zile vor fi constituite peste tot. Și am satisfacția, ca unul ce am contribuit într'o măsură oarecare la întocmirea legii celei noi, să constat cele ce vă spuneam mai înainte: că legea aceasta a intrat în conștiința publică mai bine și mai repede de cât credeam și că alegerile pentru construirea adunărilor eparhiale s'au făcut în condițiuni mult mai multumitoare decât puteam să ne așteptăm.

Între D'Voas-tră se găsesc totuși nemulțumiri cari, reclamă cu pasune, îndepărtarea din viața bisericească a politicii, pe care de altfel

o fac și o întregim ei înșiși. Domnilor, să știți — și vă rog să nu credeți că sunt prezunțios când vă afirm aceasta — că preocupările politice din viața bisericească vor dispărea dela sine și mult mai curând de cât sperați. Și aceasta din două motive: întâi, pentru că se va vedea, că nouile organe bisericești sunt niste corporațiuni cari nu pot avea nici o influență, nici o ingerință, de ordin practic, în viața politică de partid și al doilea, petru că cei ce vor fi acolo, în aceste corporațiuni, se vor convinge că demnitatea ce li sa' încredințată, de reprezentanți ai intereselor Bisericii, este nu numai o onoare, ci și o sarcină mult prea grea în raport cu marea răspundere de care este legată.

Atunci, pe lângă constituția politică pe care fiecare din noi, cei ce acționăm în viața publică o avem, se va forma, Domnilor, o nouă constituție: constituția intereselor bisericești, deosebită de cea politică. Iar rezultatele vor fi acelea pe care le cunoaștem noi, cei din Ardeal, cari, în aceste adunări bisericești, ne găsim foarte bine împreună — și liberali, și averescani, și naționali, și țărăniști, — desbrăcați de orice preocupare politică de partid și reprezentând numai interesele Bisericii.

Domnilor, în această privință eu sunt foarte optimist și mă deosebesc fundamental de d-l Mihalache care în felul cum s'a făcut alegerile vede scris compromisă însăși noua viață bisericească. Căci nu am pierdut și nu voi pierde niciodată credința în marele interes pe care poporul român l'a avut întotdeauna pentru Biserica sa națională și pe care, de sigur, îl va avea și în viitor. Noua legiuire bisericească, contrar părerilor pesimiste ale D-v., va aduce, d-le Mihalache, negresit, acea viață nouă, pe care și la la ca și mine o dorim Bisericii pentru binele și propășirea neamului și a patriei.

Termin în credința că Onor. Camera își va da absolutie, ca să spun așa, în ceea ce privește rolul pe care ministerul cultelor l'a avut în aplicarea noii legi bisericești și în ce privește aprecierile și judecățile, mai obiective și mai senine, pe care titularul acestui Departament a avut să le măsurisească în legătură cu neregulele și abuzurile ce s'ar fi comis cu prilejul alegerilor eparhiale”.

Noi ardelenii, cari am trăit mai bine de o jumătate de veac în spiritul legii celei noi, suntem mult mai optimiști și mulțumiți de rezul-

tatul acestor alegeri din vechiul regat. Nu vedem nici pe departe marea primejdie pe care o semnalează d. Nichifor Crainic în „Cuvântul” din 14 Dec. unde zice: „Participarea mirenilor, pregătiți cum se arată, în majoritate masivă la conducerea bisericii se înfățișează deocamdată ca o primejdie de laicizare, de policianizare trivială a înstituiției sacre. Barbari au năvălit în aeropag.”

Avem ferma convingere, accentuată și de d-l ministru Laredatu, că preocupările politice de orice partid vor dispărea dela sine și cu siguranță din viața bisericească și cei ce vor vrea să le furiseze în biserică vor trebui mai curând, de cât cred, să se rușneze de această intențiune, în fața intereselor superioare ale bisericii, pe cari va trebui să le servească deopotrivă toți membrii adunărilor eparhiale și ai congresului bisericesc, fără deosebire de credințele lor politice.

Armele preotului

D-zeescu Mântuitor venind pe pământ, opera mântuirii neamului omenesc, o inaugurează cu activitatea de învățător. Il vedem pretutindeni, în orașe, în sinagoge, pe mare și uscat, ziua și noaptea predicând noroadelor cuvintele vieții veșnice. Celor căzuți le propovăduiește iertare, pe cei săraci îi mângăie, pe cei mândri îi ceartă, tuturor împărțându-le **prin cuvânt** învățătura necesară. De aceia însuși Mântuitorul n'a primit, să i-se zică altfel de ucenici, decât, „Învățătorule”.

Apostolii de asemenea, conform porunci Învățătorului lor, răspândesc peste întreg pământul evanghelia mântuirii. Nimic nu iau cu dânsii, nici sabie, nici traistă, nici toiag, ci numai sabia Duhului sfânt, **cuvântul lui Dzeu**, cu care biruiesc lumea.

Precum Hristos a ales pe Apostoli, așa și aceștia și lasă urmași. Preoția deci, este o instituție dzeiască, care își are începutul dela Hristos, a existat și există neîntrerupt prin întregul curs al istoriei a bisericii creștine până în timpul prezent.

Intemeitorul bisericii creștine a spus ucenicilor săi: „**In lume scârbe veți avea**” (ev. Ioan XVI, 33). Intr'adevăr. Dela început asupra ucenicilor Mântuitorului s'au rădicat nenumărați dușmani. Toți acești dușmani sunt biruiți

de Aposoli numai cu cuvântul lui Dzeu.

Sf. Ap. Pavel zice: „Nu m'a trimis Hristos să botez, ci să predic evanghelia“; și iar: „Amar mie de nu voi predică evanghelia“ (I Cor. 1, 17); nu însă și de nu voi boteza, pentru că botezul cu apă fiind numai o formalitate, esențialul este botezul în spirit, adică luminarea spiritului cu cunoștința adevărului.

Din aceste vedem puterea cea mare a cuvântului: „Preotul în îndeplinirea chemării sale, va întâmpina multe greutăți, va da de mulți dușmani. Pentru că să delătore orice întineric, orice rătăcire, nu se va folosi de altă armă, decât de cuvântul dzeesc.

În lume însă nimic nu se întâmplă mare și sfânt, fără credință. Credința a întărit pe Aposoli să ocolească pământul, propovăduind pe Hristos, să sfărâme idolii și să răspândească creștinismul pretutindena.

Eroii bisericești — mucenicii — prin credință au biruit pe tirani, au stins puterea focului, au astupat gurile leilor, au scăpat de ascuțișul sabiei, au spăimântat lumea cu mii de minuni. Iar în trecutul vieții neamului nostru, credința în Dzeu, pe care o propovăduia urezitul preot român, a fost stânca de piatră de care s'au isbit și sfărâmat dușmanii neamului nostru, cari ținteau să atace însăși fibrele inimii noastre naționale.

Altă armă a preotului este dar credința tare și neclintată.

Pe lângă aceste, preotul zilelor noastre, are nevoie și de armele culturii și civilizației, astăzi, așa de mult avansate. Trebuie să se știe găsi în ele, trebuie să-și le știe face utile în opera sa sfântă. Armele aceste însă, se pot câștiga numai prin muncă intențivă și perpetuă, căci numai prin muncă se oțelește puterile și numai prin ea câștigăm un conținut al vieții. Prin muncă se câștigă armele propășirii culturii și civilizației moderne. Numai provăzută cu aceste și animată de focul sacru al credinței, preotul de azi va putea corespunde cerinței Mântuitorului, care a zis, și mergeți și cetiți evanghelia, „ci mergeți și predicați evanghelia“.

Preotul însușindu-și aceste arme, își va împlini chemarea sa mare pe acest pământ și va birui orice obstacole, având ajutorul de Sus conform cuvintelor: „Iată eu cu voi sunt, până la sfârșitul veacului“.

A. Buzdug.

Biserici călătoare

Multă lume crede că în America totul se năvălește în jurul banului, că americanul nu a lăsat nici o clipă să treacă fără ca aceasta să i se plătească. Din aceasta ar urma că în America viața sufletească nu are nici o însemnătate.

În realitate însă nu este așa. Americanul este practic în toate, în economie, în tehnică, în comunicație, în politică, dar este practic și în viața culturală și sufletească. El nu lasă nici o clipă să treacă fără folos. Americanul vrea să fie practic și în viața religioasă. Și îi succede. De aceea viața religioasă e în general mult mai dezvoltată și mai curînte întocmită ca în țările Europei. Americanii își dau bine seama că muncă cinstită este legată de religie și de biserică. Și ei pun preț mare pe acestea, mai mare decât noi. De aceea acolo nu este nici un fel de așezământ care să nu aibă biserică sa. Dar aceasta biserică e liberă pentru oricare preot, de orice lege. Cuvântul evanghelic îl poate vesti în aceste biserici orice preot.

Și americanii au modernizat bisericile. Au introdus muzica instrumentală, organe și orchestre, au introdus cinematograful cu scene frumoase din biblie și din viața creștinilor din trecut și de azi, cu învățăminte folositoare, au introdus reprezentații teatrale moralizatoare și chiar și gramofonul, care cântă cele mai frumoase imnuri de preamărire lui Dumnezeu.

Bisericile lor sunt totdeauna pline și lumea totdeauna iese cu o învățătură folositoare din ele. Chiar și femeilor le este permis să predice.

Ei pun însă mare preț și pe propaganda religioasă. Predicatorii nu vorbesc numai în biserică, ci le este îngăduit să vină predici pe stradă, la colțul ulițelor, în piață și în parcuri. În vremea din urmă s'au alcătuit și biserici călătoare. La toate trenurile este un vagon-biserică, în care călătorii pot asculta serviciul divin și predică și își pot face rugăciuni. În satele unde nu ajunge drumul de fier trec biserici pe roate, cari se opresc în mijlocul comunei și chiamă poporul la rugăciune și la slujbă.

Toată lumea ascultă glasul de chemare. Toată lumea merge la aceste biserici, să ia parte la slujbele religioase și duhul creștinesc străbate țara dealungul și dealungul, pentru că americanul, zice: „dacă tu nu mergi la biserică vine biserică la tine“.

ȘTIRI

UN NOU DAR. Consistoriul nostru a primit în zilele acestea o adresă dela primăria orașului Cluj, în care ne avizează că din partea consiliului orașenesc s'a votat pe seama catedralei noastre frumoasa sumă de 100 mii lei. Consistoriul își exprimă și pe această cale adânc simțita sa mulțumită.

* * *

Aviz. Dupăce unii dintre preoții noștri nici acum nu se conformează rânduelilor reglementare, atragem atenția tuturor celor interesați, că toate actele să fie înaintate Consistoriului pe calea ierarhică, căci altfel li se vor vestitui rezolvite.

* * *

Sudalmele. Un mare blestemător din localitatea Schelton fu desvâțat de acest vițiu de a câte ori cauza fetiță în felul următor. Această copilă pe acel om că blestemă, era cuprinsă de scârbă și întrebă odată pe mama ei, dacă omul acela zice vreodată „Tatăl nostru?“ Mama îi răspunse că nu știe. Micuța băgă dar de seamă și observă într'o zi, că el se zică într'adevăr „Tatăl nostru“. Dar scurt după aceea începu iar să blesteme. Atunci fetița se duse la dânsul și-l întrebă „Azi V'ați rugat Tatăl nostru și ați numit pe Dumnezeu, Tată!“ „De sigur! de ce întrebi aceasta?“ — Dar cum poate să fie Dumnezeu tatăl D-Voastră, dacă blestemăți așa și supărați într'atâta pe Dumnezeu?“ El se făcu ca racul, nu dete nici un răspuns, dar nici de blestemat nu-l mai auzi nimeni să blesteme. (Lumina Creșt.)

* * *

Episcop iredentist. Serie ziarul ungurese „8 Orai Ujsag“: Cum în Budapesta, nu sunt destule biserici și cum în asemenea chestiuni nici odată nu lipsesc mijloacele materiale, li s'a clădit „refugiaților ardeleni“ o biserică specială a lor, pe care acum a sfântit-o episcopul Zadravecz. Fată cuvintele de îmbărbătare adresate de pe amvon „refugiaților“ de către episcopu Zadravecz: „Inălțând acest lăcaș sfânt din truda și năzuința voastră, ați râvnit la un dublu țel; aici află ușurare sufletul oboșit al refugiatului, și aici ocupă tronul Dumnezeu/ maghiarilor și Patroana Ungariei. Nu cerem ca

sufletele oboșite să se resemneze în durerea lor, ci să aibă puterea să se ridice și să angajeze lupta pentru a recăștiga ceea ce au pierdut. Dumnezeu maghiarilor și Patroana exilată a Ungariei își reia acum tronul; veniți dar să ne rugăm pentru patria străbună, înconjurată de munții Carpați“. — Pentru clădirea acestei biserici, ministrul asistenței sociale a dat 800 de milioane de coroane, fondul religiosar 50 milioane, iar primăria Budapestei 10 milioane.

No. 7074—1925.

ANUNȚ DE LICITAȚIE

Se publică licitație pentru vinderea materialului din casa str. Dorobanților din Cluj No. 27, cu termen de 45 de zile dela publicarea primă a acestui anunț în „Renasterea“.

Condițiunile licitației se pot afla în fiecare zi în biroul Consistorial în orele oficioase.

Licitația se face cu oferte închise, cari au să intre la Consistor în termenul de mai sus.

Cluj, din sedința Consistorului ca senat episcopesc, ținută în 11 Decembrie 1925.

Episcop, *Nicolae*Secretar Consistorial, *L. Cureau*

CĂRȚI

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți:

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhaidu — — — 12.— Lei
2. Românii ortodocși și Românii uniți de Dr. G. Ciuhaidu — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 250 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna“ II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. Invățăminte cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Vieța unei mame credincioase de Dr. I. Lupaș — — — 5.— Lei